

۲۳، ۱۱

جلسه پنجم

ترتیب

نِس داریم و می خواهیم ۲ نِس از این نِس را کنار هم قرار
 دهیم و می در انتخاب ۲ نِس از نِس ترتیب آنها فرقی
 این انتخاب را ترتیب نامم.

$$\binom{n}{r} = \frac{n!}{(n-r)!}$$

$$3! = 1 \times 2 \times 3$$

$$n! = 1 \times 2 \times \dots \times n$$

مثال: با حروف کلمه Computer چند کلمه می توان نوشت

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{(8-3)!} = \frac{8!}{5!} = \frac{\cancel{5!} \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{\cancel{5!}} = 3 \times 2 \times 1$$

$$8! = 1 \times 2 \times 3 \times 4 \times 5 \times 6 \times 7 \times 8$$

5!

مسئله: از یک گروه ۱۰ نفره ۴ نفره چند نفر می توان تشکیل داد؟

$$\binom{10}{4} = \frac{10!}{4!} = \frac{9! \times 10}{4!} = 210$$

ترکیب

اگر در انتخاب ۲ نفر از ۸ نفر ترکیب آنها مهم نباشد این انتخاب را ترکیب نامیم.

$$\binom{n}{r} = \frac{n!}{r! (n-r)!}$$

مسئله: از یک گروه ۸ نفره چند گروه ۳ نفره می توان تشکیل داد؟

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{3! 5!} = \frac{\cancel{8}! \times \cancel{4} \times \cancel{5} \times \cancel{6} \times \cancel{7} \times \cancel{8}}{\cancel{3}! \cancel{5}!} = 56$$

مسئله: از بین ۵۰ کارمند حسابدار و ۴۰ کارمند کارگری چه

طریق می توان ۳ توشه مل ۲ کارمند حساب داری و ۲ کارمند کارگزینی

برای شرکت درست مقدار انتخابی در

$$\binom{5}{2} \binom{4}{2} = 10 \times 4 = 40$$

کارگزینی ۴
 حساب ۵

(۴)

$$\binom{5}{2} = \frac{5!}{2!3!} = \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{2 \times 1 \times 3 \times 2 \times 1} = 10$$

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = \frac{4 \times 3 \times 2 \times 1}{2 \times 1 \times 2 \times 1} = 4$$

مثال: به چند طریق می توان یک گروه ۵ تیره از میان ۴

شرکت و ۳ مدیر انتخاب نمود به طوری که

الف) گروه شامل ۲ از شرکت باشد

ب) گروه شامل ۳ از شرکت و ۲ از مدیر باشد

۳
 مدیر
 ۵
 شرکت

(الف) $\frac{XXXX}{XXXX}$ در کنار هم $\binom{4}{2} \binom{4}{2} = 4 \times 1 = 4$

(ب) $\frac{XXXX}{XXXX}$ در کنار هم $\binom{4}{2} \binom{4}{2} = 4 \times 4 = 16$

$\binom{n}{n} = 1$ $\binom{n}{0} = 1$ $\binom{n}{n-1} = n$

فصل سوم

آزمایش تصادفی

آزمایشی که نتیجه آن از قبل معلوم نبوده ولی به طور دقیق

تجزیه قابل پیش بینی است.

نتیجه حاصل از یک آزمایش تصادفی را فضای نمونه گویند

و با S گان می دهیم.

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5\} \quad n(S) = 5$$

$$S = \{(1, 1), (1, 2), (1, 4), (2, 1), (2, 4)\} \quad n(S) = 5$$

$$\{(1, 1), (2, 1)\}$$

$$S = \{H, T\} \quad n(S) = 2$$

$$S = \{HH, HT, TH, TT\} \quad n(S) = 4$$

$$S = \{HHH, HHT, HTT, THT, TTH, HHT, HTH, THT, TTT\} \quad n(S) = 8$$

در مجموعی از فضای نمونه را بیاموزیم.

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5\} \quad A = \{3, 5\}$$

$$B = \{1, 4, 2\} \quad C = \{5\}$$

احتمال

احتمال پیدار A را با نام $P(A)$ می‌گویند و
 در صورت زیر تعریف می‌شود:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\text{تعداد اعضای } A}{\text{تعداد اعضای } S}$$

مثال: یک تاس را پرتاب می‌کنیم احتمال آنکه ۳ بیاید

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \quad A = \{3\}$$

$$P(A) = \frac{1}{6}$$